

VILÁGOS SÁG

II. ÉVFOLYAM

MINDENT A GYŐZELEMÉRT!

99. SZÁM

Üdvözöljük a győzelmes szabadságharc ünnepét!

Felvirradt az első szabad május elseje.
A diadalmas Vörös Hadsereg Berlinben, az angol és amerikai csapatok Münchenben, az olasz szabadságharcosok Velencében, Tito hős partizánjai Triesztben ünneplik meg a mai napot.

A munkásáruló Mussolini életével lakott a fasiszta borzalmak felidézéséért.

Európa felszabadult népei fellélegezhetnek.

A hitlerista hordák a végső megsemmisülés előtt állanak.
Szabadok Erdély népei.

A demokrata Románia, élén a nagy erdélyi szabadságharcos, Groza Péter kormányával, megad minden lehetőséget arra, hogy a románságot és magyarságot egymás ellen uszító fasiszma utolsó maradványait is kiküszöböljük és a népek egyenlősége alapján rendezzük végre közös dolgaikat.

A munkásság tömegfelvonulása ma Bukarestben a népek szabadságharcos testvériségét ünnepli, s vörös Budapest is.

Vörös Bécs is!

A Dunavölgyének nem kell többé német elnyomatástól félnie.

A fasiszma megsemmisülésével évszázados álmok teljesülnek ezen a tájon.

A szlovák, magyarok és románok ősi bánata, melyről Ady Endre zengett, immár a múlté. Népeink ma közösen ünnepelnek a felszabadító Vörös Hadsereggel. Ünneplik Sztalin marsallt, a népek atyját, ünneplik a Vörös Hadsereget, a Dunavölgye felszabadítóját és a hitlerizmus megsemmisítőjét. Ünneplik egymásratalálásukat az öntudatos munkásság vörös zászlója alatt.

Nem tárgyalgatni és egyezkedni akarunk már, hanem egyesülni minél bensőbb és minél szélesebb testvériségben.

A Groza-kormány megteremtette szabad és közös fejlődésünk alapjait. Minden földet a földművesek kezébe juttatott és a többtermelés lázában összekovácsolta a munkásságot a falvak népével.

A Groza-kormány valóra váltotta az erdélyi népek jogegyenlőségét. A testvériség jelképe Kolozsvárt az önálló román és az önálló magyar egyetemet. Rajtuk mulik, hogy szétverjük az utolsó fasiszta-soviniszta fészkeket is, akár magyar, akár román reakciók veszélyeztetik áskálódásaikkal, bizalmatlankodásaikkal és kihívásukkal a közös demokrata célkitűzéseket.

A munkásság, földművelés és értelmiség egyesülését akarjuk a közös építő munkában!

Erdély népeinek egyesülését akarjuk a szabad és demokratikus Romániában.

A Dunavölgye egységét akarjuk, a demokrata Románia és a demokrata Magyarország egymásratalálásában.

Minél szorosabb barátságot akarunk a Szovjetunió példamutató, hős népeivel.

Az emberiség egységét akarjuk a munkásság világát átjövő összetartása és építő új humanizmusa alapján.

Győzelmes szabadságharcot ünnepelünk, de fegyverrel a kézben, nem palomával.

A szabadságharc megszentelt fegyverével küzdünk tovább, hogy végleg megteremthessük a fasiszma romjain a nép teljes és igazi uralmát.

BERLIN NINCS TÖBBÉ

Az utolsó ellenállási fészkeket füstölik ki a német főváros romjai között

MOSZKVA, április 30. (Rádió.) Egy szovjet haditudósító írja a berlini harcokról: A földalatti pokolban folyik a harc. Az egyik Berlin, a térképeken kicirkalmazott várost a föld felett, az angolszász repülőerők tűzből pusztították el. A másik Berlin: ahova a berliniek húzódtak be hónapokkal ezelőtt, a földalatti terül el. Ovóhelyek, pincék, csatornák — itt húzódnak meg most remegve a berliniek. „Ezt adta nekünk Hitler” — mondja az egyik német polgár, — amikor a szovjet csapatok elfoglalták a háztömböt, amelynek a pincéjében megbújt Hitler a világot ígérte nekünk s ezt a poklot adta.

A londoni rádió jelenti, hogy a szovjet csapatok Berlin szívében törtek meg a német ellenállást. Utótt Berlin védőinek utolsó órája, — ez a mondat

szerepel a szovjet haditudósító jelentéseiben. A leghevesebb harcok a Wilhelmstrassen és a Tiergarten negyedben folytak. Az Anthaler pályaudvart és a Moabit negyedet elfoglalták. A katonák ezrei szöknek meg a vonalakból és öltöznék polgári ruhába. A legutóbbi két napon 51.000 foglyot ejtettek.

Már az elfoglalt városnegyedekben a szovjet csapatok helyreállították a rendet. A falakon plakátok jelennek meg, amelyek közül, hogy a Vörös Hadseregnek nem célja a német nép megsemmisítése, s csak a háborús bűnösöknek kell rettegniük.

Berlin nincs többé — jelentik Moszkvából. A német főváros egyetlen romhalmaz, amit talán sohasem lehet többé újjáépíteni.

Bernadotte gróf az új német fegyverletételi ajánlattal Stockholmba érkezett Hitler szívszélhűdésben meghalt?

STOCKHOLM, április 30. (Rádió.) A svéd fővárosban közölték, hogy Bernadotte gróf visszatért Stockholmba, miután a német—dán határ közelében több órán át tartó megbeszélést folytatott Himmlerrel. A jelentések szerint Bernadotte Himmler új fegyverletételi ajánlatát hozta magával. A svéd külügyminisztérium két vezető tisztviselője Koppenhágába tartózkodott s onnan Bernadotte gróffal egyidőben tért vissza Stockholmba. Az angol és amerikai

nagykövet több órán át tartó megbeszélést folytatott a svéd külügyminisztériumban. Ezeket a híreket a svéd külügyminisztérium hivatalosan megerősítette.

Hitler halálával kapcsolatban ellenőrizhetetlen hírek keringenek. Egyes hírek szerint, amelyeket Himmler is megerősített, Hitler halálán van. Más jelentések azt közlik, hogy Hitler szívszélhűdésben meghalt.

Északolaszország felszabadult

LONDON, április 30. (Rádió.) Clark tábornok az olaszországi szövetséges hadseregek főparancsnoka, hétfőn délután külön hadparancsot adott ki, amely közli, hogy Északolaszország területe felszabadult és a megsemmisített német hadosztályok maradványai már csak bandaharcokat folytatnak a hegyek között. A hadparancs kiemeli, hogy a szövetséges haderők a hősiessen harcoló olasz hazafiakkal szorosan együttműködve, 21 német hadosztályt zúttak szét és 120.000 hadifoglyot ejtettek.

Velencében a lakosság leirhatatlan lelkesedéssel fogadta a bevonuló szövetséges csapatokat és az olasz hazafiak alakulatait.

A kivégzett Mussolini holttestét a lábánál fogva akasztották fel és feltették közszemlére Milánó főterén

LONDON, április 30. (Rádió.) A Como-tó melletti Tongo községben, mint ismeretes, az olasz hazafiak elfogták Mussolinét és vezérkarát. A nép-bíróság mindegyiküket halálra ítélte és azonnal kivégeztette.

A kivégzett háborús bűnösök holttestét Milánóba szállították. A város főterén Mussolini hulláját a lábánál fogva akasztották fel és ruhájára a

következő szövegű feliratot tűzték ki: „Az igazság pallosa lesújtott a bűnösre.” A felháborodott olasz lakosság különösen jellemzőnek találta, hogy Mussolini német katonai köpeny volt. Így akart átszökni a határon.

Mussolini és cinkosai holttestét a tegyebb jelentések szerint a milánói honetani intézetbe szállították, ahol a személyazonosságukat feltétlen bizonyossággal megállapították.

Moravska-Ostrava és Zsolna felszabadult

MOSZKVA, április 30. (Rádió.) Sztalin tábornagy két napiparancsában újabb szovjet diadalokról adott hírt. Az első napiparancs Rokoszovszki tábornagyhoz és vezérkari főnökhöz Boguljabov vezérezredeshez szólt s bejelentette, hogy a II. fehérorosz arcvonal csapatai folytatva támadó hadműveleteiket, elfoglalták Greiswalde, Tretow, Neustrelitz, Fürstenberg városokat. Keletpo-

meránia és Mecklenburg területén. A második napiparancs Eretyenko vezérezredeshez és vezérkari főnökhöz, Zandevov tábornokhoz szólt, bejelentve, hogy a IV. ukránjai arcvonal csapatai esztracunal elfoglalták Moravska-Ostrava városát a nagy esztracunal ipari központot és a németek erős védelmi támaszpontját, valamint Zsolna városát.

A svéd békeközvetítő másodszer is tárgyalt Himmlerrel

LONDON, április 30. (Rádió.) Az angolszász hírszolgálat közölte, hogy Himmler, a Nemzetközi Vörös Kereszt megbízottja Bernadotte gróf utján békekajánlatot nyújtott át a szövetségeseknek. Himmler közölte, hogy Hitler haladéklát s a fegyverletételt nem látja 48 órával.

A stockholmi békekajánlatban Himmler, aki eddig a német ellenállás legelzántabb hirdetője volt, bejelentette,

hogy az angolszász hatalmaknak feltétel nélkül megadják magukat, a szovjetnek azonban nem.

A békekajánlat híreinek nyilvánosságra kerülése után Sztalin tábornagy üzenetet intézett Truman elnökhöz és Churchill miniszterelnökhöz a német fegyverletételt kérdésében. Molotov külügyi népbiztos és Stettinius amerikai külügyminiszter a késő éjszakai órákig tárgyaltak Sztalin tábornagy üzenetéről.

A reggeli órákban nyilvánosságra hozták, hogy az angol és északamerikai kormány visszautasította a megadást, miután a három nagyhatalom csak együttesen fogadhatja el Német országot fegyverletételt.

Mint Stockholmból hétfőn este jött hírek, Bernadotte gróf, a svéd vöröskereszt helyettes elnöke, tegnap másodszer is tárgyalott Himmlerrel. Még nincs hivatalos hír Himmler újabb fegyverletételi ajánlatáról.

Letartóztatták Vásárhelyi Lászlót, Kolozsvár volt fasiszta polgármesterét

BUDAPEST, április 30. Budapestben letartóztatták Vásárhelyi Lászlót, Kolozsvár volt fasiszta polgármesterét. Vásárhelyinek hat-hét rejtékhelye volt, s ezeket állandóan változtatta. Egy kolozsvári detektív már hetek óta nyomozott utána, míg végül megtalálta a volt polgármester feleségét. Azzal állított be hozzá, hogy Potyóvich volt kolozsvári főjegyzőnek fontos és örvendetes hírei vannak Vásárhelyi számára. Az asszony három nappal későbbre adott találkát. Vásárhelyi meg is jelent a megadott helyen, hosszú szakállal, parasztruhában. A detektív nyomban letartóztatta. Vásárhelyi pénzt ajánlott fel, majd azt kérte, hogy legalább Kolozsvár városát ne értesítsék elfogatásáról. Kihallgatása során bevallotta, hogy 470.000 pengőt robott el a kolozsvári zsidóságtól, ezenkívül számtalan perzsanzőnyveget, ezüst és aranytárgyakat. Ezek egy részét orgazdáknál helyezte el, míg a többit Szombathelyre szállította. Vallomása alapján több orgazdáját máris letartóztatták.

SPORTÉLET

Nagy gólaránnyal győzött a „másodikfélidős” KMSE a CFR ellen

KOLOZSVÁR, április 30. Vasárnap délután közel kétezer főnyi néző előtt zajlott le a KMSE—CFR barátságos labdarugó mérkőzés. A KMSE 8:1 (1:1) arányban biztosan győzött. A CFR az első félidőben igen jó játékkal örvendeztette meg híveit és teljesen egyenrangú ellenfél volt. A vezető gólt is a piros-zöldek érték el Pálfi Mircea révén. Szünet után azonban a kitűnő erőben lévő KMSE együttes magára talált és nagy gólaránnyal hengerelt, noha az kissé túlzott, mert két gól erősen leszyanus helyzetből esett.

Megindult az atlétikai élet

KOLOZSVÁR, április 30. Vasárnap délután a KMSE—CFR labdarugó mérkőzés szünetében bonyolódott le az első atlétikai versenyszám a fel szabadulás óta. Az atlétikai élet elé tornyosult sok-sok akadály elhárítása után végre lezajlódhatott az első — akadályverseny. A 2000 méteres távra kijelölt versenyen a KMSE, a Dermata SC, a CFR, a KEAC és a Gépipari szakiskola atlétái indultak.

Az atlétikai élet megindításában részt vesz Kiss György is, az európai hírű futóhajnok. Reméljük, hogy az 6 irányítása alatt rövidesen a munkásifjak egész tömege kapcsolódik be az atlétikába s kialakul az egészséges tömegsport, amelynek fejlesztése immár egyetlen célja kell hogy legyen minden egyesületi szakosztályvezetőnek.

Az akadályversenyt követő díjkiosztás során ugyanebben a szellemben szólott Androviits KMSE-szakosztály-vezető is, aki hangsúlyozta, hogy a táncdélutánokat mostanság sűrűn látogatott ifjuságnak végre meg kell jelennie az egészséges szabad levegőn, a zöld gyepen és a salakpályákon is. Az első szabad május a sport terén is utat nyit a legszélesebb néprétegeknek s az atlétikai életbe való bekapcsolódás a dolgozó társadalom ifjai számára a munkásmozgalmi élet parancsolta kötelesség is.

A 2000 méteres akadályverseny helyezési sorrendje így alakult:

1. Kiss György (KMSE) 2:01 p. 2. Márton (KMSE) 6:07 p. 3. Horváth (KEAC) 7 p. 4. Hajdu (CFR). 5. Derzsi (Dermata SC). 6. Nagy Géza (Gépipari szakiskola).

A verseny első három helyezettje márványlapu ezüst-plakettet kapott, a többi helyezett pedig egy-egy szépíviteli emlékeretet.

Kolozsvár válogatott csapatát hívták meg Bukarestbe

KOLOZSVÁR, április 30. Ismertek már azok az akadályok, amelyek miatt a vasárnapra kijelölt KMSE—Bukarest válogatott labdarugómérkőzés elmaradt, s ugyancsak értesült közönségünk a fővárosi sportközpont meghívásáról is. Erre vonatkozó híradásunk kiegészítéseképpen közöljük, hogy a bukaresti központ Kolozsvár válogatott csapatát hívta meg május 10-re és 13-ra hírverő jellegű mérkőzésekre és nem csupán — az egyébként Kolozsvár válogatott csapatának zömét alkotó — KMSE együttesét.

Bukarestbe elinduló csapatban tehát részvevő lesz Kolozsvár másik két munkás egyesülete, a CFR és a Dermata SC is. Mindkét csapatban vannak értékes erők. Ezek máris bekapcsolódnak az előkészítő edzéseikbe. A jelek szerint Kolozsvár válogatottja nem fog szégyent vallani fővárosi bemutatkozó mérkőzésén.

A KMSE csapata jobb mint a Carmen vagy a Juventus — írja a Gazeta Sporturilor

KOLOZSVÁR, április 30. A Bukarestben megjelenő Gazeta Sporturilor részletes beszámolója közli a Rapid kolozsvári vendégcserepléséről és a KMSE győzelmét — a második félidő heroikus küzdelmeit illetően — teljesen „valósnak” mondja. A tudósító hangsúlyozza, hogy a KMSE tízenegye jobb játékerőt képvisel akár a — jelenleg kitűnő formában lévő — Carmen vagy Juventus együttese. A lap kiemeli még, hogy a KMSE hét játékosra esélyes volt az egykori magyar válogatott keretében is. Ezek: Szantszó II., Vass, Kovács IV., Renhardt, Bonyhádi, Farkas és Pál.

A Szakszervezeti Tanács a magyarul beszélni nem akaró sovinszta tisztviselők megbüntetését kéri

Az úrlapoknak mindenütt kétnyelvűeknek kell lenniük

KOLOZSVÁR, április 30. A Szakszervezeti Tanács titkári értekezletén a munkások részéről panaszok hangzottak el, hogy egyes hivatalokban, különösen a pénzügynél — rendszerint a hivatalfőnökök tudta és utasítása ellenére — a közönséggel érintkező tisztviselők közül olyanok, akik köztudomásulag beszélnek magyarul, a magyarokkal nem hajlandók magyarul beszélni. Aggodalommal adták elő azt is, hogy egy régebbi román törvény szerint a magyarul vezetett kereskedelmi könyvek tulajdonosait hatszoros adóval sújlik. Kérdés, vajjon ez a rendelet még ma is érvényes-e?

A Szakszervezeti Tanács e panaszokkal kapcsolatban állást foglalt. Elítélte a sovinszta-fasiszta magatartást tanúsító tisztviselőket és konkrét esetben az ilyen tisztviselők megbüntetését kéri. Szükségesnek találják, hogy a közönséggel érintkező tisztviselők mindkét hivatalos nyelvet beszéljék, hogy mind a román, mind a magyar ügyfeleket meghallgathassák. A hivatali úrlapoknak is kétnyelvűeknek kell lenniük s a panaszokat is bármelyik nyelven fel kell venni. Nem a közönség van a hivatalért, hanem a hivatal van a közönségért.

A népnevelés kérdése is sorra kerül a kolozsvári kongresszuson

Szerdán délután nőgyűlés a Magyar Népi Szövetség kolozsvári székházában

KOLOZSVÁR, április 30. Ország-szerte lázasan folynak az előkészületek a Magyar Népi Szövetség május 6-án kezdődő országos kongresszusára. A brassói központi vezetőség vagonokat biztosított a kongresszusi résztvevők számára, úgy hogy a Székelyföld, a Bánság s Bihar és Szilágy megyék magyarsága is tömegesen részt vehet a kolozsvári találkozón.

Kolozsvárt a Magyar Népi Szövetség folytatta a különböző szakbizottságok előkészítését. Szombaton Balogh Edgár elnökletével közművelődési ankét zajt le az EMKE helyiségében, ahol Székely Mihály a tanfelügyelőség iskolánk villi népművelési osztálya, Szentimrei Jenő a Józsa Béla-Athenaeum és Kiss Jenő az EMKE népművelési programát ismertette. Az ankét során Benedek Marcell, Várkonyi Hildebrand és László Gyula egyetemi tanárok, valamint Kőmíves Nagy Lajos színigazgató szólaltak fel. Az értekezlet résztvevői elhatározták, hogy bizottságot küldenek ki egy egységes magyar népművelési tervezet kidolgozására. A bizottság tagjai: Székely Mihály, Szentimrei Jenő, Kiss Jenő és Csiky Endre zenetanár, aki a magyar dalkultur

tömegszervezési kérdéseivel fogja egészíteni a tanfelügyelőség, a Józsa-Athenaeum és az EMKE munkatervét.

Fontos értekezlet zajlott le a volt Erdélyi Kör helyiségében is, ahol jelenleg a Magyar Népi Szövetség jogvédő irodája székel. Itt Sárly István dr. elnökletével a szövetség jogászai vitatták meg a romániai magyarság jogügyi és nemzetiségügyi kérdéseit. A kongresszus tervét Balogh Edgár ismertette s indítványára a jogászok is szakelőadókat küldenek ki a Magyar Népi Szövetség országos kongresszusára.

Itt jegyezzük meg, hogy szerdán, május 2-án délután 3 órakor a Magyar Népi Szövetség kolozsvári és kolozsmegyei női tagjai tartanak gyűlést a Farkas-utcai székházban, ahol a kongresszuson felvetődő magyar női problémákat vitatják meg s egyben előkészítik a kongresszusi vendégek elszállásolását.

A Magyar Népi Szövetség ezután is felhívja minden egyes tagját, aki el tudna szállásolni egy-két kongresszusi vendéget, hogy a felajánlott szálláshelyet azonnal jeleitse be a székházban (Farkas-utca 7).

A gettóbahurcolás évfordulója

Felhívás a demokrata zsidósághoz

KOLOZSVÁR, április 30. A Kolozsvári Demokrata Zsidó Népközösség csütörtökön, május 3-án, a gettóba hurcolás első évfordulóján kivonul a Kajántói-uli téglagyárba, a kolozsvári zsidóság embertelen megkínzásának színhelyére.

Gyülekezés a Zsidókórház udvarán. Indulás: reggel 9 órakor. Utirány: Mikes Kelemen-utca, Postakert-utca, Malinovszky-tér, Deák Ferenc-utca, Szabadság-tér, Dózsa György-utca, Horea-utca, Kiss-utca és Kajántói-ut.

A Demokrata Zsidó Népközösség felhívja minden tagját, hogy vegyen részt a kivonuláson.

Három kalotaszegi község Napközi Gyermekotthont követel

A szászfenesi románok és magyarok kezét fogták egymással

KOLOZSVÁR, április 30. A Magyar Népi Szövetség vasárnap folyamán három népes nagygyűlést tartott Kolozs megyében. Mákófalván Mezei Lajos titkár ismertette május 1 jelentőségét és beszámolt a kétszülős országos magyar kongresszusról. A mákófalvi földművesek jelentést tettek a népgyűlésen mezőgazdasági munkásságuk eredményeiről. Az őszi buzavetés 300 hold, a tavaszi buza, kukorica és zab 700 hold. A tavaszi munkálatokkal a határ megművelése teljesen befejeződött. Nagy segítségükre volt a kalaka-rendszer. A népgyűlésen szóba került egy napközi otthon felállításának kérdése.

Ugyancsak népgyűlés volt Jegenye községben is, ahol a határ megmű-

velését szintén befejezték. Nagyon sok az ellátatlan, teljesen árva vagy félárva gyermek a faluban. Itt is napközi otthon felállítását kérték.

Szászfenes községben Dóry Erzsébet ismertette május 1 jelentőségét s a Magyar Népi Szövetség célkitűzéseit. Az előadó a gyűlést megelőzően megbeszélést tartott mind a román esperessel, mind a magyar plébánossal, akik mindketten a legnagyobb megértéssel és szeretettel megígérték, hogy minden segítséget megadnak a két nép közeledésének előmozdítására.

Most vasárnap történt meg legelőször Szászfenesen, hogy a magyarok gyűlésén román földművesek és munkások is megjelentek és hozzászóltak a közös ügyekhez. A

magyarok és románok együttesen elhatározták, hogy legközelebb közös gyűlést hívnak össze, ahol a Magyar Népi Szövetség és a román Ekésfront együtt tárgyalja meg a szászfenesi napközi otthon kérdéseit

Közlemények

Az ARLUS felhívása a tantestület tagjaihoz. Az ARLUS a Szovjetunió Romániai Barátainak Egyesülete megfelelő szakosztály megalkotására megbeszélésre hívja az elemi iskolai tantestület tagjait május 3-án, csütörtökön délután 5 órára és a középiskolai tantestület tagjait május 4-én, pénteken délután 5 órára. Az értekezlet színhelye az ARLUS helyisége Egyetem-utca 1 alatt.

Nyugtázás. A vasutasok szakszervezete köszönettel nyugtazza Berta Aladár, Nemes Károly, Vincze János és Bicsikovszky János vasúti munkások 500 pengős adományát, mellyel a szakszervezet adminisztrációs költségeihez járultak hozzá.

Polgár János törvényszéki tárgyalása nem szombaton lesz, hanem már pénteken, május 4-én 6 órakor a Diákház nagytermében. A jegyváltás megkönnyítésére jegyeket elővetelben árusít a Népvédelmi Egyesület Szabadság-tér 10 alatti helyiségében.

Orvosi hír. Dr. Guzner Miklós rendelőjét Majális-utca 17 szám alá, a Vasúti kórházzal szembe helyezte át. Rendel délután 3-tól 6-ig.

Házasság. Wiedner Rózsi és Bródy Bencion május hó 1-én délután 4 órakor tartják esküvőjüket az orthodox izraelita étkezdében, Eötvös-utca 12 alatt. Barátaikat és jóismerőseiket szívesen látják. Sürgőnymegváltások a népkönyha javára. (Minden külön értesítés helyett.) 6837

Május elsején a proletáriátus mint mozgósított hadsereg vonul fel egy zászló alatt és egy céllért...

(Engels 1890 május 1-én).

Mindenki hordja magával személyazonossági igazolványát

KOLOZSVÁR, április 30. A város polgármestere a következő rendeletet adta ki:

A városban átutazó személyek ellenőrzése végett a ráruházott jogok alapján elrendelem:

1. A város lakosainak megtiltom olyan polgári vagy katonai személyek elszállásolását, akik nem rendelkeznek szabályosan kiállított iratokkal. Kizárólag azok a katonák szállásolhatók el, akik a városi lakáshivatal által kiállított beszállásolási utalvánnyal rendelkeznek.

2. A város minden lakója köteles személyazonossági igazolványát állandóan magánál hordani.

3. Mindazok ellen, akik a fenti rendeletben foglaltaknak nem tesznek eleget, az eljárást megindítom és őket a közrend veszélyeztetése miatt internálni fogom.

4. Ezen rendeletem végrehajtásával a rendőrség szerveit bízom meg.

A kolozsvári zsidó hitközségek felhívása

A kolozsvári zsidó hitközségek figyelmeztetik tagjaikat, hogy május 3 a kolozsvári zsidóság gyásznapja. A múlt év május 3-án a korai órákban hurcolták el az akkori barbár fasiszta hatóságok az anyákat csecsemőikkel, betegeinket, öregeinket és mindenkit, akit zsidónak tekintettek az embertelen módon felállított gettóba. A kolozsvári hitközségek és tagjaik kegyelettel emlékeznek meg az elhunytakról, fohászkodnak azokért, akik életben vannak és ezeknek mielőbbi visszatérésükért. Ezért május 3-át böjtnapnak nyilvánítjuk. Felkérünk minden hitsorosost, hogy május 3-án reggel 8 órakor jelenjék meg a Zsidókórház udvarán ahonnan fegyelmeztelen elmegyünk a gettó színhelyére és ott Istentiszteletet tartunk. Mindenkinél kötelessége, hogy ott legyen.

A Zsidó Hitközségek vezetésére.

Három művész köszönti május elsejét

Tisztább és mélyebb világ képekben és szobrokban

Vasárnap délelőtt a Vármegyeháza üvegtermében megnyílt Andrásy és Szolnay festőművészek, valamint Vida szobrászművész műveinek kiállítása. Az új korszak Kolozsvárjának időrendben harmadik képzőművészeti kiállítása eleven bizonyítéka városunk kulturális újjáéledésének.

A Vármegyeháza üvegtermében három művész köszönti új műveikről május elsejét. Egyik közülük kiforrott, nagy művész, a másik kettő a fiatalság lendületével tör célja felé. Nézzük meg ezt a kiállítást, mert e képekből és szobrokból egy tisztultabb világ hite sugárzik. Mindabban, ami műveik fénykörébe kerül, sokkal határozottabban látjuk meg a dolgok igazi valóját, mint hétköznapjaink kavargásában.

Ez a tény emeli a művészetet a társadalmi harc nemes eszközévé is.

A művészeti mondanivalók megértéséhez azonban szükséges, hogy behatoljunk annak a nyelvnek megértésébe, amelyen át a művek megszólalnak. A festői nyelv önmagában is tele van szépségekkel, akárcsak kinek-kinek az anyanyelve, de határai nem kötik egy nyelvtanra, hanem a népek korlátain túl egy-egy nagyobb műveltség-egységben minden ember számára egyformán érthetővé teszik. Egymagában is nagy utmutatás ez: minél mélyebben hatolunk le emberiségünkbe, annál több az, ami összeköt minket s, annál kevesebb, ami elválaszt.

Nem felel meg az érzése-e az, hogy a művészi alkotások láttán a magyar, román, orosz, francia, spanyol vagy iz európai műveltség bármely más nemzetének tagja, akik beszédjükben esetleg nem értik egymást — itt ugyanazt érzik? A festői nyelv szépségeit nem önmagában hordja, akárcsak az anyanyelvben sem a szavak zépek, hanem a tartalommal együtt élnak értelmessé. A tartalom megélése is ugyanolyan elmélyedést kíván a zemléletől, mint az eszköze. Nagy és kemény önművelésre van szükség, hogy a művészet nyelvében és tartalmában megszólaló embert ne egy külföldi világ küldöttjének érezzük, hanem megértsük, hogy mi magunk, hanem önkéntes által, saját érzés- és élményvilágunk szólal meg benne a magasfejlődésű áram erejével.

Szolnay Sándor

21 képét állította ki. Közöttük a Gép című 1929-ből való, egyik Judit-ja pedig nyolc év előtti látásmódját tükrözi, többi képe tavalyi és idei termés. Rendkívül tanulságos majdnem két évtized távlatán át nézni mai képeit. A gépkorszak új embereként indul s a végén a színek belső szépségeinek kutatója lesz. Eleinte a benne élő erő szerkezet-vágy, a gép szerkezetének ábrázolásán át keres megvalósulást. Azt a kemény törvényt akarja — a színek alárendelésével — sugallni, ami a technikai alkotások sajátja. A gép és a vasbeton embere áll előttünk. Igazi festői adottságai a tartalom mélyebb megragadása felé hajtják. A szerkezetet, a kristályt már nem kész gépek ábrázolásában, hanem a természetben található színek egybeépítésében keresi.

Nem lehet arról szó, hogy Szolnay alapjában megváltozott volna: a dolgok belső szerveségének érzése ma is ugyanaz nála, csak témái és színei gazdagodtak meg. Ma a színeken át ölt benne testet a külső valóság szerkezete és szervesége. Tájképei és közöttük át közvetítik a valóságról alkotott látomásait. Ingadozás alig figyelhető meg képein. Nagyjából egyforma feszültséggel szikráznak színei a kristályos téli égben, a sarjádó tavaszi lánban vagy az ősz szomorúsá-

gában. Ez a világosság és színesség a szobában készült képeibe is belépődik s a régi, sötét szobaképekkel ellentétben csupa üde s mélylélekzetű szín pompázik virágcsendjeleiben. Egészében véve olyan láttató értelmű művész, akinek helye a szűkebb értekelésen túl, egyetemes művészettörténeti távlatban is megvan.

A fiatalok indulásának rokonszenves küzdelme néz le a szemlélőre

Andrásy Zoltán

vízfestményeiről. Andrásy olyan mesterségbeli tudásra tett szert, amely képeit a vízfestés magasiskolájába utalja. Egyelőre ezt a nagyszerű eszközt nem mindegyik képén tudja tartalommal előadni. Egészséges villanások sejtetik, hogy az eszköz hatalmában elmélyülésre is képes művészember alkotásaival állunk szemben.

Vida Géza

három faszobrában is ellenállhatatlan lendülettel lép elénk a fiatalság. Erősen propaganda-jellegű témáiban és forradalmi feszültséget eláruló vészjárásában még sok a mult rejtett igé-

zete. Kemény munkafegyelmével kell magát a nyers valóság tudomásulvételére nevelnie. Az a veszély fenyegeti képességeit, hogy a vész lendületes és szabad játéka és a témák propagandáza eltéríti őt igazi utjáról s megmarad a felületen. Erős tehetség s éppen ezért tanulságos dolog lesz fejlődését követni s hosszabb idő távlatából lemérni. Lehetséges, hogy amit ma kiforratlanságnak érzünk, abban olyan erők lappanganak, amelyek tehetségéhez méltó módon bontakoznak majd ki.

Az lenne rendjén való dolog, hogy a kiállítást minden olyan ember megnézze, aki tisztán és mélyebb világ felé törekszik. A kiállítás megnyitását alig látunk egy-két munkásembert, földművest meg egyet sem. Megfelelő felvilágosító munka hiányán, úgy látszik, az a veszély fenyeget, hogy a művészet a jövőben is csak a könyvműveltségű emberek zártkörű világa maradjon s nem találja meg az utat azok felé, akiknek élete és társadalmi ereje éppen a felszabadult művészi törekvésekkel halad egy irányban.

LÁSZLÓ GYULA

Határkövek a győzelem útján

Sztalin marsall három május elsejei napiparancsa

A fasiszta rablóhadjárat és a hitleri iga alól felszabadított népek első szabad május 1-i ünnepélyén a dolgozók milliói emlékeznek a Vörös Hadsereg dicsőséges teljesítményére, melyek — szoros összefüggésben az angol-amerikai haderők erőfeszítéseivel — a közelgő békekorszak alapjait rakták le.

Alább jellemző részleteket közlünk Sztalin marsall május elsejei napiparancsaiból, amelyek 1942-ben, 1943-ban és 1944-ben hangzottak el:

1942 május 1

„Országunk dolgozói a háború jelenlegi állására a május elsejei lemondották a valószínű munkaszünetéről s ezt a napot hazánk védelmében fokozott munkával ünneplik. Arevonalon küzdő katonáinkkal azonos életet élve, a május elsejei ünnepélyen emlékeztek, hogy nagyobb mértékben támogathassák a harcoló arevonat, hogy minél több puskát, gépfegyvert, ágyút, aknavetőt, harcokocsit, repülőgépet, löszert és élelmiszert juttassanak.

Mindez azt jelenti, hogy az arevonat és a hátszág egyetlen szétválaszthatatlan harcra táborra alakult nálunk s leküzd minden nehézséget a győzelem felé vezető úton.

Fel akarjuk szabadítani Ukrajnában, Moldovában, Fehéroroszországban, Litvániában, Lettországon, Észtországon, Karéliában a gyalagos fasizmus szingyenteljes elnyomatása alatt szingyülődött testvéreinket.”

1943 május 1

„1942—1943 téli hadjáratunkban a Vörös Hadsereg egész sor vereséget mért a hitlerista csapatokra, az ellenség hatalmas mennyiségű emberanyagát sem-

misítette meg és óriási mennyiségű technikai felszerelést zuzta szét. Sztalin marsall körüljárta és teljesen felszámolt két ellenséges hadsereget, háromszáz-ezernél több katonát és tisztet ejtett fogságba, s a szovjet városok százait és a szovjetfalvak ezreit szabadította fel a német iga alól.

Ugyanabban az időben szövetségeseink győzelmes csapatai szétzúzták az olasz-német csapatokat Libiában és Tripolisban, megtisztították ezt a területet az ellenségtől és most Tunisz térségében folytatják felszabadító harcukat, a vitéz angol-amerikai erők mérő mérő guszgusz Olaszország hadiipari központjaira, előkészítve a második európai arevonatát a német-olasz fasiszták ellen.”

1944 május 1

„Országunk népei a Vörös Hadsereg jelentős sikereinek a jegeben ünneplik május elsejét. A sztalingrádió német hadosztályok megsemmisítésének pillanatától a Vörös Hadsereg szinte szünetnélküli offenzívában van. Ez idő alatt a Vörös Hadsereg harcra a Volgától a Szeretfolyóig és a Kaukázus lejtőjéig a Kárpátokig nyomult előre.

A Vörös Hadsereg csapatai alatt a fasiszta államok blokkja megingott és összeomlóban van. A német hadsereg most egy megsebzett fenevadhoz hasonlít, amely barlangjába — Németországba — kényszerült visszavonulni, hogy sebeit gyógyíttassa.

Kérlelhetetlenül üldözve a fenevadat, fel kell, hogy szabadítsuk a német rabszolgatartók kezei közül lengyel és cseh szlovák testvéreinket, valamint a hitleri Németországtól elnyomott nyugateurópai népeket.”

Megnyitották a Kommunista Párt kerületi pártházai

KOLOZSVÁR, április 30. Vasárnap délután, a sűrű tömegben kivonult párttagok jelenlétében lokos és harcra hangulatban adták át a pártházak hivatásukat. A III. kerületben a Gyulai Pál-utca 9 alatt Jakab Sándor, a IV-ben, Horea-utca 110 alatt, Vasas Teofil, az V-ben Jordáky Lajos beszélt.

A szabadság

ünnepére

Talpra minden munkástestvér, itt a május elseje, kivirágzott szabadságunk diadalmas ünnepe! Zengjen a dal minden ajkon az ujjongó föld felett, ez a nap a megölt lelkek feltámadásnapja lett!

Lehullott a bilincs rólunk, szabad lett a két kezünk, nyirkos cellák penészágyán rabkenyeret nem eszünk! Nem rugdosnak, ütnek, vernek, mint az utált állatot, mert szeretnénk felváltani öröme a bánatot!

És ha talán kérni merjük az emberi jogokat, nem sujtják ránk számolatlan törésig a botokat! Nem dobnak a sötétségbe, mert mi napfényt akarunk, nem itatnak méreggel meg, ha életre szomjazunk!

Megfordult a világ sorja, dolgozóké lett a fény, és kenyélő herék nyögnek a börtönök fenekén! A gyémántos gyűrűk helyett vasperec a kezükön, szmoking helyett daróc rajtuk és rabszám a mellükön!

Munkásvéren hízta eddig munka nélkül a herék, a dolgozók ezreinek pedig nem volt, mit egyéki! Ugy hajszoltak, mint a barmet, amelyik csak arra jó, hogy nekik az igát huzza, semmi másra nem való!

Romba dőlt a mult világa, a gyalázat véget ért, az állatként hajszolt ember végre mégis észre tért. Ember, ember! Nincs különbség, akárhol is született, munkás, paraszt, mind egyformán kapják meg az életet.

Származás, cím, rang, kiváltság mérlegbe már nem esik, a Ma tisztult légkörében csak a munka nemesít. Csak a munka! Fel a fe dolgozó nők, férfiak, a munkások szárnyán az éjre a virradat!

A munkások esiholtá ki szabadságunk hajnalát, hogy a hajnal verőfényes esillogásba csapjon át! S mint a késő jövőkből példaként átvillanó, a munkások sziklamán leng a piros lobogó!

Talpra minden munkástestvér, itt a május elseje, kivirágzott szabadságunk diadalmas ünnepe! Zengjen a dal minden ajkon az ujjongó föld felett, a zászlónkat vaskezűnkől kicsavarni nem lehet!

„Fides“
Schiesel Rikárd
könyvelési irodája

Király-u. 10., vállal könyvelési és adóügyi munkákat.

Szovjet tiszt beszél a Szovjetunióbeli május elsejéről

„Tudjuk, hogy amit Sztalin marsall kér tőlünk, az a mi érdekünket szolgálja“

KOLOZSVÁR, április 30. A szovjet városparancsnokságon élénk munka folyik, mikor az újságíró be-bocsájtást kér.

Elmondom miért jöttem: a szovjet május elsejéről szeretnék egyet és mást megtudni. A tolmács lefordítja és a választ is megmondja:

— Két-három napig csak a leg-sürgősebb és legfontosabb ügyekben fogadunk — mondja. — Nagyon el vagyunk foglalva a május elsejei ünnepekkel.

A szovjet tiszt az íróasztalon felhalmozott levelekre, plakátokra mutat. Pár pillanatig gondolkodik, aztán megnevez valakit a tolmácsnak, aki felvilágosítást fog adni.

Átme gyünk egy kis szobába. Hárm-an vagyunk: egy másik szovjet tiszt, aki a kérdéseket várja, a tolmács és az újságíró.

A szovjet tiszt beszélni kezd. Nem tudom még, hogy mit mond, de **szavaiból annyi erő, melegség árad,**

hogy lenyűgözve lesem minden szavát.

— Mikor békemunka és alkotó munka folyt a Szovjetunióban, akkor a május elseje az elvégzett munkának az összegezése volt. A dolgozók erejét mutatta meg: munkát, eredményt, alkotást hirdetett a szabadságon kívül. A Szovjet fejlődésének minden fontosabb szakaszát a május elsejei ünnepeken összegezték. Egy évnek a munkáját ismertették ipari, mezőgazdasági, kulturális és tudományos téren.

A tolmács lefordítja a választ. Aztán a tiszt folytatja:

— Mikor a Szovjetszövetség kollektív gazdaságra tért át, ennek eredményeit, valamint a népi művelődés fejlődését, a falusi iskolák számának emelkedését mind-mind a május elsejei ünnepeken méltatták és mutatták be.

— Április 30-án este nyolc órákor minden üzem és gyár munkásai gyűléseket tartanak, itt beszélnek meg az ünnepség sorrendjét. Május elsején délelőtt 10 órákor megkezdődik a tüntető felvonulás. Embermilliók hőmpolygó menete ünnepel a moszkvai utcákon és tereken, míg megérkeznek kijelölt helyeikre. Ez a felvonulás a legnagyobb rendben történik: szerveztségüket, fegyelmezettségüket mutatják be a résztvevők.

Az első szónok Sztalin marsall,

hatalmas mikrofonok továbbítják a hangját, hogy eljuthasson a munkások csoportjaihoz. Sztalin marsall megköszöni a népnek a Szovjetszövetség nevében az elmúlt év eredményes munkásságát. A művészeknek és a szellem embereinek megköszöni a művelődésbeli előrehaladást, a munkásságnak a termelésben elért sikereket. Sztalin marsall rajongásig szereti a népet és a nép is ugyanígy szereti vezetőjét. A leglökéletesebb összhang van közöttük. Ebben van a mi nagy erőnk, ez segített abban, hogy győztesként kerüljünk ki a háborúból. Minden, amit Sztalin marsall kér, akar vagy kíván tőlünk, arról tudjuk, hogy csak a mi érdekünket szolgálja.

Míg a tolmács fordítja szavait, a tiszt felnéz a Sztalin képre. Szemében hódolat és szeretet csillog.

— A többi szónok kiemeli a május elsejének jelentőségét, majd megnevezik azokat, akik jutalmat kapnak, mert a legjobb és legtöbb munkát végezték el az elmúlt év alatt — folytatja informátorom. — Május elsején megkoszorozzák Lenin sírját és meglátogatják a szabadságért meghaltak sírjait is. Sztalin marsall május elsejei napiparancsában megemlékezik azokról, akik a szabadságért áldozták életüket. Nemcsak a szovjet hadsereget említi meg, hanem a szabadságért küzdő országokat is felsorolja.

Az ünneplés két napig tart, az ünnep estéjén az összes operák, színházak és mozik ingyen nyitják ki kapuikat a nép előtt.

— Mióta háboru van, azóta a május elseje

a faszizmus elleni küzdelemnek

a napja lett. Azoknak mondunk köszönetet, akik valamilyen téren eredményt értek el ebben a harcban.

Az ajtón bejön egy szovjet katonája és mond valamit a felvilágosítást adó tisztnek, mire a tiszt elmozdít.

— A Malinovszki-téri emlékműre vonatkozólag is szerettem volna kérdezni valamit — mondom a tolmácsnak.

— Talán visszajön még az órnagy elvtárs — feleli a tolmács. Majd ő kezd beszélni az emlékműről.

— Az egyik a faszizmus elleni harcban elesett tiszt, a másik a katonák emlékét kívánja megörökíteni. Azért van külön a tiszteknek és külön a legénységnek a felvonásnak ez a megkülönböztetés, mert a tisztnek felelőssége sokkal nagyobb mint a katonáé. A tiszt nemcsak a vezetésért felelős, hanem a katonákért is.

Elbucszunk, a tolmács szíveségét megköszönjük és a kilépési engedéllyel kezünkben elhagyjuk a szovjet parancsnokságot.

Jagamas Ilona

Magyar egyetemi hallgatóink a demokrácia arcvonalaán

Megalakult a Móríc Zsigmond-kör

KOLOZSVÁR, április 30. Vasárnap délelőtt tartotta a Magyar Népi Szövetség székházában alakuló értekezletét a magyar egyetemi hallgatók kulturális szervezete, a Móríc Zsigmond-kör. Az ülést az előkészítő bizottság részéről Orbán János nyitotta meg, aki ismertette a szervezet célkitűzéseit. A Móríc Zsigmond-kör meg akarja ismertetni az értelmiségi ifjúságot azokat az eszméket és mozgalmakat, melyek a munkásság és parasztság felemelkedésére irányulnak és ezeknek az eszméknek és mozgalmaknak a munkájába kívánja bekapcsolni a fiatal értelmiséget.

— Tudjuk, hogy a munkásság és földművelés sokat vár tőlünk — mondotta Orbán János, — várja, hogy a felemelkedésért folyó harcában támogassuk. Nekünk hagyományaink is vannak e feladatok betöltésére. Budai Nagy Antal, Dózsa György és Peleli forradalmában együtt küzdött a parasztsággal és az ipari munkásság elődjével, a városi mesterlegényekkel, a diákság. Ezt a hagyományt folytatják ma Magyarországon a Győrffy-kollégisták és a haladó értelmiségi ifjúság, ezt a hagyományt akarjuk folytatni mi erdélyiek is, amikor szaktudásunkat a munkásság és a parasztság mozgalmának szolgálatába állítjuk.

Azután ismertette a Móríc Zsigmond-kör munkaközösségeinek munkatervét. A Móríc Zsigmond-kör egyelőre közművelődési, társadalomtudományi, szövetkezeti és román-magyar kapcsolatokkal foglalkozó munkaközösségen át kívánja tagjait foglalkoztatni.

A Móríc Zsigmond-kör feladatainak ismertetése után Szilágyi Albert egyetemi hallgató Ady Endre „Levélféle Móríc Zsigmondhoz” című költeményét szavalta el nagy lelkesedéssel, majd Balogh Edgár személyes elményét alapján ismertette Móríc Zsigmond viszonyát a demokratikus diákmozgalmakhoz. Móríc Zsigmondnak a fiatal értelmiség korszerű népi feladatokra való felébresztésében nagy szerepe volt s az előadó felkérte a kolozsvári magyar egyetemi és főiskolai hallgatókat, hogy Móríc Zsigmond szellemében ragaszkodják a magyar néphez.

A diákság nevében Orbán János fogadalmat tett, hogy a Móríc Zsigmond neve körül csoportosult ifjúság hű lesz a nagy író eszmei örökségéhez.

A kolozsvári Magyar Egyetem hallgatósága köszönő táviratban üdvözli a Vörös Hadsereget

Jordáky Lajos előadása a magyar diákság demokratikus kötelességeiről

KOLOZSVÁR, április 30. Szombaton délután tartotta a Magyar Egyetem Hallgatóinak Demokratikus Szövetsége közgyűlését, melyen a nagyszámú egyetemi hallgatók közül Jordáky Lajos és Dezső Lóránd professzorok is rész vettek.

A diákság elhatározta, hogy kapcsolatba lép a Szakszervezeti Tanáccsal, hogy a diákszövetségnek szakszervezeti jellege legyen s tagjai a szakszervezeti tagok jogaival rendelkezzenek és így MAGISZ-üzletre is jegyezthessenek. Megtették a május elseje megünnepléséhez szükséges előkészületeket, elfogadták azokat a javaslatokat, mely szerint az egyetemi ifjúság az egyetemi épület megoszlásával kapcsolatban változtatás kér. Azonkívül kérték a nyári félév és a második félév meghosszabbítását, ugyancsak kérték, hogy azok a hallgatók, akik magyar tanrend szerint hallgatták felvéiket, lehallgathassák a félévük anyagából a magyar tanrendszer szerint vizgázhassanak.

A gyűlés résztvevői ünnepélyesen elhatározták, hogy május elseje alkalmából köszönő táviratban üdvözlik a Vörös Hadsereget.

Ezután a hallgatók lelkes tapsa és érdeklődése mellett Jordáky Lajos

professzor szólott az ifjúsághoz. Ismertette május elsejének jelentőségét és történelmi előzményeit. Emlékeztette a hallgatókat, hogy a diákság mindig bekapcsolódott a munkásság május elsejei harcába még ha ez halálos veszedelmekkel is járt. Megemlékezett a szerb, cseh, dán, norvég, belga és francia diákság harcairól a hitlerizmus ellen, és figyelmeztette a magyar diákságot, hogy csak akkor méltó a jövőre, ha a munkásság és parasztság ügye mellé áll és tudásával azok munkáját támogatja.

— A magyar diákságnak be kell látnia — mondotta a professzor, — hogy a régi értelemben vett polgári retteg tisztulása nem jelenti a magyarság pusztulását. A magyar nép nem hajlandó öngyilkos lenni s polgári társadalomért. A magyar diákság nem a polgári rétegek és polgári társadalom sorsát kell kövesse, hanem, ha jövőjét biztosítani akarja, minden tudásával és teljes becsületével az eddig elnyomottak oldalára kell állnia.

Jordáky Lajos azzal fejezte be beszédét, hogy május elseje nemcsak a munkásdolgozók, hanem az értelmiségi dolgozók ünnepe is.

Megindul a nemzetközi sürgönyforgalom

KOLOZSVÁR, április 30. A kolozsvári postaigazgatóság közli, hogy a mai naptól kezdve Nagybritannia, Bulgária, Svájc, Finnország, Franciaország, Írország, Olaszország, Lichtenstein, Luxemburg, Portugália, Spanyolország, Svédország, Törökország, a Szovjetunió, a Vatikán, Szíria, Libanon, Palesztina államokba, valamint Egyiptom területének első, második és harmadik zónájába sürgöny továbbítását felveszik. A sürgönyök kézbesítéséért a postaigazgatóság nem vállal felelősséget.

Olasz- és Franciaország területére csak állami sürgönyöket kézbesítenek. Franciaország területén csak Párisba lehet sürgönyözni. Május elsejétől a sürgöny szódiját a kétszeresére emelik fel. A sajtószolgálat részére ötvenszázalékos kedvezmény nyel veszik fel a sürgönyöket.

A kolozsvári rendőrség felhívása

Mindazon kolozsvári lakosok, akik 1941 június 22 után jöttek Románia területére Bessarabiából vagy Észak-bukovinából, kötelesek május 2-án reggel 8 órától délután 2-ig bezárólag a központi rendőrség 48-as számú szobájában jelentkezni.

Azokat, akik a fenti időben nem jelentkeznek, május 3-án a rendőrség letartóztatja.

Szakszervezetet alakítottak a földmunkások nagyvaradon

NAGYVÁRAD, április 30. A nagyváradi környéki földmunkások az ipari munkások példájára elhatározták, hogy szakszervezetbe tömörülnek. Összegyűltek a nagyváradi Munkásotthonban, ahol meg is tartották az alakuló gyűlést. A gyűlés első szónoka Gázdó Mihály, a földmunkások biharmegyei szervezője volt. Beszédében kifejtette, hogy ebben a harcban a földművelés saját érdekeinek védelmében számíthat a városi munkásság segítségére, hiszen földhöz is az ő segítségével jutottak hozzá a földtelek országjárta s számos esetben még szerszámmal is a munkások látják el a falusi dolgozókat.

— Sajnos — mondotta a szónok — még kevesen értették meg a földmunkások közül a szervezkedés fontosságát, de ez minket nem riaszt vissza, ellenkezőleg buzdít arra, hogy minél többet dolgozzunk a falvak népeért, azért a rétegért, melyet mindig elnyomtak, mert mindig szervezetlen volt!

Ezután Erdélyi Vince tolmácsolta a munkásság testvéri üdvözlését a szakszervezetbe tömörült földmunkásoknak.

— A városi és a falusi munkások — mondotta Erdélyi Vince, — együttesen kell, hogy harcoljanak a nyomor, a szenvedés, az elnyomás ellen, mert csak így vihathatnak ki szabad és békés életet.

Az egybegyűltek a beszédek végén lelkesedéssel iratkoztak be az újonnan megalakult szakszervezetbe.

„TRANSCOLECTIV“

SZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT
KOLOZSVÁR, Szabadság-tér 27. Telefon 617.
Vállal

az ország minden részébe áruszállítást autóval és vasúton. Költőzködések butorkocsikkal. Zongora és kassza szállítások felelősség mellett.

Cipészek figyelmébe!

Ágó gépeink érkeztek!!

Megrendelés a Gépkészlet-irodánál, Széchenyi-tér 20 szám.

